

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖
พุทธศาสนาเป็นเอกเพราะจิตตภาวนา

เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๒ กิโล ๕๔ บาท ๒๑ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๗๑๐ ดอลลาร์ ทองคำที่ได้เพิ่มหลังจากเรามอบแล้ว ๑๓๒ กิโล ๒๓ บาท ๑๑ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑๒๖,๐๖๓ ดอลลาร์ รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๕,๖๙๑ กิโลกรัม ดอลลาร์ที่ได้แล้วทั้งหมดเป็น ๗,๓๒๖,๐๖๓ ดอลลาร์ งานบุญประทายข้าวเปลือก ข้าวเปลือกได้ ๘,๕๗๐ กระสอบ ปีชื่อนั้นได้ ๖ พันกว่ากระสอบ แล้วปีกลายนั้นได้ ๖ พันกว่าเหมือนกัน ปีนี้ได้ ๘ พันกว่า นับว่าได้มากกว่าทุกปี

เมื่อวานนี้เราก็ไปพระเจริญ ได้ให้รถพยาบาลคันหนึ่ง อุลตราชาวด์เครื่องหนึ่ง เหล่านี้มีแต่ราคาแพง ๆ นะ เขาพูดมาเราฟังด้วยเหตุด้วยผลทุกอย่าง สมควรจะสงเคราะห์แล้วเราให้เลย เขามีรถอยู่คันเดียวใช้ลำบากมาก เราก็เลยให้ กับอุลตราชาวด์ให้ทั้งสอง มันก็ล้านกว่าแล้ว อย่างนี้แล้วมันแยกไปโน้นแยกไปนี้อยู่เรื่อยเข้าไม่ได้

เรื่องของเราที่เทศน์แต่ก่อนก็เทศน์ทั่วประเทศไทย เวลานี้ ออกถึงเมืองนอก ด้วยมีเครื่องมือที่สะดวกทันสมัย ก็เลยกระจายออกไปกว้างขวางก็พอดีกับความนึกคิดของเราที่ฝั่งมานานแล้วนะ แต่ยังไม่ค่อยออกเท่าไรนัก เพิ่งเริ่ม ๆ ออกตอนนี้แหละ ตอนได้ออกช่วยชาติบ้านเมือง เกี่ยวกับเรื่องการเทศนาว่าการในธรรมะประเภทต่าง ๆ แล้วมันจะเข้าถึงจุดที่ว่าภาวนา อันนี้เราสอนไปบ้างเล็กน้อยไม่ได้มากนัก ทั้ง ๆ ที่คำว่าภาวนาในพุทธศาสนานี้เป็นธรรมที่เป็นแก่นเป็นหลักของธรรมแท้ ๆ หลักของพุทธศาสนาโดยแท้คือจิตตภาวนา

หลักใหญ่ของศาสนาที่จะอุบัติขึ้นมาก็ออกมาจากจิตตภาวนา อย่างที่เราเห็นแล้ว ทรงเจริญอานาปานสติ นั้นละต้น รากเหง้าของพระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ขึ้นมา จากจิตตภาวนา ที่พระองค์ทรงบำเพ็ญมาก่อนใครทั้งนั้น หลังจากนั้นมาแล้วก็สั่งสอนสัตว์โลก ยกปฐมสาวกขึ้น เช่น เบนุจวัคคีย์ทั้ง ๕ ท่านสอนเรื่องภาวนาเรื่อยมา บรรดาพระสงฆ์สาวกและสัตว์โลกทั่ว ๆ ไปที่ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน จนถึงขั้นสูงสุดนี้ออกมาจากจิตตภาวนา จิตตภาวนามีพื้นฐานแห่งความดีทั้งหลายหนุน ๆ อันนี้เรียกว่า เป็นเหมือนเข็มเทียบ คุณงามความดีทั้งหลายเหมือนด้ายเย็บ ด้ายเย็บเรานี้ละ เข็มเดิน เย็บตามเข็ม

นี่ละเรื่องพุทธศาสนาของเราคือจิตตภาวนาเป็นหลักสำคัญมาก เราก็ไม่ค่อยได้สอนใครนัก เพราะเห็นว่าเรื่องจิตตภาวนานี้แม้ตั้งแต่พระองค์ยังชี้แจง ลองไปถามดูซิ ดูพระ มีพระวัดไหนบ้างที่เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เรียกว่ามันติดที่นั่นนะ จะมีแต่

ปฏิบัติกันละ ไม่ได้ภาวนาไม่ได้เดินจงกรมนี้มากต่อมากนะ เราจะไปพูดอะไรถึงภายนอกที่เราจะต้องสั่งสอนคนเกี่ยวกับด้านภาวนา มันจึงห่างไกลกันมาก เพราะฉะนั้นเราจึงไม่สอน สอนแต่พระเรา พระก็พระเฉพาะวงปฏิบัติผู้มุ่งหน้ามุ่งตาต่อการปฏิบัติเพื่อกำจัดกิเลสตามทางของศาสนาเท่านั้น นอกนั้นไม่ค่อยสอน เห็นว่าเป็นการทำยาก นี่หลักใหญ่ใครก็ไม่อยากทำ ๆ ตั้งแต่ผู้ที่ตั้งหน้าตั้งตามาสู่การชำระสะสางกิเลสด้วยจิตตภาวนา เป็นอย่างยิ่งหรือเป็นหลักใหญ่ ก็ยังไม่อยากทำกัน ไม่ทำกัน

นี่ซิเราจึงไม่ค่อยจะสั่งสอน ไปที่ไหน ๆ ที่นี้นานมา ๆ ความคิดนี้ก็คิดมานานก็ค่อยระบายออกบ้าง การเทศนาว่าการสั่งสอนพี่น้องทั้งหลายก็มีเริ่มภาวนา ดัดเนบไปบ้างไม่มากนัก ไม่มาก ต่อมาก็ค่อยเพิ่มขึ้น ๆ เรื่องจิตตภาวนา นี่หลักของศาสนาพุทธศาสนาที่เป็นเอกได้เพราะจิตตภาวนา เป็นรากฐานอันสำคัญมากทีเดียว จึงจะเว้นไปไม่ได้ในคำว่าจิตตภาวนาซึ่งประจำพุทธศาสนาของเรา ส่วนศาสนาอื่นใดเราไม่ค่อยไปสนใจละ เขามีภาวนาหรือไม่มีเราก็ไม่ทราบ แต่พระพุทธรูปหรือพุทธศาสนาของเรามีเรื่องจิตตภาวนาเป็นสำคัญมาก เป็นรากฐานของพระพุทธรูปมาก่อนด้วย รวมแล้วเป็นรากฐานพุทธศาสนาครอบไว้หมดด้วยจิตตภาวนานี้ ถ้างงได้บำเพ็ญทางด้านจิตตภาวนา จะได้รับความหนักเบาเล็กน้อย ความละเอียดลออของธรรม ที่พระพุทธรูปของเราเองทรงแสดงไว้แล้วไปโดยลำดับ คือจะค่อยรู้ไปโดยลำดับ รู้จากตำรับตำราที่ท่านบำเพ็ญมาแล้ว ท่านรู้ท่านเห็นแล้วท่านแสดงไว้นั้นเป็นรู้อย่างหนึ่ง

รู้เป็นความจำกิเลสไม่ถลอกปอกเปิกนะ เมื่อรู้ด้วยความจริงคือจำได้แล้วมาปฏิบัติเป็นความรู้ ความจริงปรากฏขึ้นมา กิเลสก็ค่อยถลอกค่อยถอนออกไปเรื่อย ๆ จึงเรียกว่าจิตตภาวนาเป็นสำคัญ ศาสนาพุทธของเราถืออะไรเป็นหลักพุทธศาสนาบอกว่าจิตตภาวนาเท่านั้นพอ ไม่มีสิ่งใดจะเหนือนี้ไปได้ละ พระพุทธรูปก็เป็นลูกจิตตภาวนา พระสงฆ์สาวกก็เป็นลูกจิตตภาวนา พวกเราทั้งหลายนี้จะเป็นพ่อจิตตภาวนาได้อย่างไร มันชี้เกี้ยวชี้คร้านเหมือนหมูตายตัวหนึ่ง มันไม่ยอมภาวนากัน มันถึงไม่รู้ได้เห็นของแปลกประหลาดอัศจรรย์ที่พระพุทธรูปประกาศกัฏฐมาได้ ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว ล้วนแล้วตั้งแต่ธรรมที่เลิศเลออัศจรรย์ทั้งภายในภายนอก

ภายในคือพระทัยสว่างกระจ่างแจ้ง เพราะการชำระกิเลสทั้งหลายด้วยจิตตภาวนาสิ่งภายนอกนอกจากพระทัยไปจะรู้เห็นไปหมด เช่น อย่างบาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน เปรต ผี ประเภทต่าง ๆ สัตว์ทั่วแดนโลกธาตุที่ได้เสวยกรรมอยู่ตามอำนาจแห่งวิบากกรรมของตนนั้น มีอยู่รอบพระทัย พระองค์ทรงรู้แจ้งเห็นหมดจากจิตตภาวนานี้ละ จิตตภาวนาจึงเป็นของสำคัญ

จากนั้นก็มาถึงท่านผู้ปฏิบัติตาม นอกจากพระพุทธเจ้าแล้ว บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายก็ปฏิบัติตามนั้น ๆ ละกิเลสก็ละตามพระพุทธเจ้า รู้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็รู้เห็นเหตุการณ์ตามพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นแบบเป็นฉบับอันถูกต้องตายตัวมาโดยลำดับอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้เองการภาวนาจึงเป็นของสำคัญมากที่สุด ละกิเลสได้มากน้อยออกจากภาวนา คำว่ากิเลสนั้นก็คือข้าศึกต่อธรรม ข้าศึกต่อใจของสัตว์โลกนั่นเอง เฉพาะอย่างยิ่งเป็นข้าศึกต่อเราชาวพุทธ ย่นเข้ามาเป็นข้าศึกต่อนักจิตตภาวนา

นักจิตตภาวนาชำระสะสางกิเลสทั้งนั้น กิเลสเป็นตัวภัย แก้อันนี้ออกจิตใจค่อยสว่างไสวออกมา นี้เรียกว่าจิตตภาวนาเหมือนน้ำที่สะอาด ชักฟอกสิ่งสกปรกคือกิเลสให้จางไป ๆ กลายเป็นจิตที่สะอาดขึ้นมา ๆ จนถึงขั้นที่จิตบริสุทธิ์วิมุตติหลุดพ้น ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน นี้ก็จากจิตตภาวนาเหมือนกัน ไม่นอกเหนือไปจากนี้เลย จึงควรได้เอาไปประพฤติปฏิบัติบ้างนะ สิ่งใดที่ได้ปรากฏขึ้นประจักษ์ตัวเองมันจะดูดีจะมีจิตใจนะ รู้ธรรมภายในใจนี้ก็ดูดีมีประเภทหนึ่ง อันนี้เรียกว่าประเภทเยี่ยม รู้ขั้นที่ไรจิตใจดูดีมี ๆ หนักแน่นดูดีมี หนักแน่นตลอด

จากนั้นก็รู้เห็นสิ่งภายนอกอีกก็เป็นความดูดีเหมือนกัน แต่ไม่มีน้ำหนักเหมือนความดูดีภายในใจที่ละที่ถอนกิเลสไปได้ แล้วเกิดความอัศจรรย์ขึ้นมาเป็นผลแห่งความบริสุทธิ์ หรือเป็นผลแห่งความสะอาดของตนจากจิตใจโดยลำดับลำดับไป อันนี้เป็นของสำคัญมากที่สุด ภายนอกมันก็รู้อีกละ อันนั้นรู้ไปแต่ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะรู้ไปละกิเลส พวกเปรตพวกผี พวกสัตว์นรกอะไรนี่ ทั่วแดนโลกธาตุจะพ้นจากจิตดวงนี้ไปไม่ได้นะ เปิดจิตดวงนี้ออกไปแล้วจะรู้ ๆ เต็มกำลังนิสสัยวาสนา ภูมิวาสนาของตน ๆ นั้นแหละ นี้ก็ออกจากจิตตภาวนาไม่ได้ออกจากอะไรนะ

เพียงเราเรียนเรียนไปเท่าไรก็ได้แต่ชื่อแต่เสียง ว่าบาปก็ไม่เห็นบาป ว่าบุญก็ไม่เห็นบุญ ว่านรกไม่เห็นนรก สวรรค์ไม่เห็นสวรรค์ ว่านิพพานไม่เห็นนิพพาน จำได้แต่ชื่อไม่ได้เห็น แต่ภาคปฏิบัติให้เห็นนะ รู้ พอปฏิบัติไปรู้ไปเห็นไป ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสก็ละไปถอนไปเรื่อย ๆ ๆ ไปอย่างนั้น นี้เรื่องจิตตภาวนา แดนพุทธศาสนาที่อัศจรรย์เลิศเลอก็คือจิตตภาวนานี้แหละ ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้จดจำไปปฏิบัติ แต่อย่าไปคาดนะ ไปคาดว่าภาวนาท่านว่าจะรู้อย่างนั้นจะเห็นอย่างนี้ อย่าไปคิดอย่างนี้ไม่ถูก ให้ตามองค์แห่งการภาวนา อยู่ในหลักปัจจุบันของจิต เช่น เราภาวนาด้วยอานาปานสติ ก็ให้รู้ลมเข้าลมออก รู้ลมเข้าลมออกอยู่เท่านั้น ๆ ไม่ให้ไปคาดมรรคผลอะไร ดีชั่วประการต่าง ๆ มันเป็นเรื่องอนาคต ให้เอาลงปัจจุบัน ปัจจุบันนี้และสามารถทำให้เกิดผลต่าง ๆ ความรู้ต่าง ๆ ขึ้นมาจากหลักปัจจุบัน ให้เรายึดนี้

ละกิเลสก็ละในปัจจุบันนะ ไม่ได้ละด้วยอดีตอนาคต ละด้วยปัจจุบัน พินิจพิจารณาด้วยสติปัญญาให้แน่นหนามั่นคง กิเลสจะค่อยจางไป ๆ สิ่งที่ปิดจิตใจของเราของโลกทั้งหลายไม่รู้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีมาตั้งแต่เดิมก็เพราะกิเลสนี้เท่านั้นปิดพอเปิดจากนี้ออกไปแล้วสิ่งเหล่านั้นมีอยู่แล้ว มันก็ค่อยรู้ค่อยเห็นตามความสามารถของตนไปเรื่อย ๆ ให้พากันตั้งหน้าตั้งตาภาวนาบ้าง ว่าศาสนาพุทธนี้เลิศที่ตรงไหน เลิศที่จิตตภาวนาเป็นต้นเหตุบอกอย่างนั้นเลย ต้นเหตุของพุทธศาสนา ต้นเหตุของมรรคผลนิพพานไปจากจิตตภาวนานี้เป็นสำคัญมาก ส่วนศาสนาอื่นเขาจะมีภาวนาหรือไม่มีเราไม่สนใจนะ แต่พุทธศาสนาที่เราเทิดทูนสุดหัวใจ และเทิดทูนสุดหัวใจของชาวพุทธเรานี้ ต้องถือเรื่องจิตตภาวนาเป็นสำคัญ นี้เห็นประจักษ์ทีเดียว

อย่างพูดอยู่เวลานี้มันก็ทำทนายอยู่ในใจนี้จะว่ายังไง ใครจะเห็นไม่เห็นมันไม่เคยสนใจ ใครจะว่ามาหลอกมาลวงตมตม ว่าพูดจริงไม่จริงก็ไม่สนใจอีกเหมือนกัน ยิ่งกว่าเรารู้จัก ๆ อยู่ในหัวใจเรา และทรงไว้ซึ่งธรรมอัศจรรย์เต็มอยู่ในหัวใจแล้ว เราจะไปหาใครมาเป็นสักขีพยาน สักขีพยานเหล่านั้นมันวิเศษวิโสอะไร ธรรมต่างหาก ธรรมอยู่กับใจต่างหาก ที่เป็นสมบัติของตอนนี้ให้ตนได้เทิดทูนหรือว่าอัศจรรย์อยู่ในตัวเองนี้ต่างหากนะ นี่เป็นของแปลกประหลาดอัศจรรย์กว่าสิ่งใด เหนือจะเอาใครมาเป็นสักขีพยาน อันนั้นเรื่องนอก ๆ เรื่องเจ้าของเป็น สนฺทิฎฐิโณ ประกาศูขึ้นประจักษ์ตัวเอง โดยไม่ต้องไปถามใคร นี่ต่างหากเป็นธรรมอัศจรรย์

เพราะฉะนั้น จึงไม่เคยสนใจว่าใครจะเชื่อไม่เชื่อก็ตาม ดังที่หลวงตาเทศน์ พูดอย่างจริงจัง ๆ เทศน์ภาษาของธรรมต้องพูดไปตามธรรม จะพูดอย่างอื่นไม่เรียกภาษาของธรรม เราก็ต้องพูดไปตามภาษาของธรรม ที่นี้ภาษาของธรรมกับภาษาของกิเลสมันเป็นข้าศึกกัน เพราะกิเลสกับธรรมเคยเป็นข้าศึกกันมาประจำอยู่แล้ว ที่นี้ธรรมพูดอย่างตรงไปตรงมา นี่มันขัดกับกิเลสที่เป็นตัวอ้อมอ้อม ๆ หลอกลวงตมตมโลกมาเป็นประจำ มันเข้ากันไม่ได้ มันก็หาเรื่องใส่ธรรมว่า พูดหยาบ พูดโลน พูดดู พูดดำ นี่มันหาเรื่องไปอย่างนั้นนะ

ดูดำที่ตรงไหน พิจารณาซิ หยาบ ๆ อะไร ถ้าว่าเทศน์หยาบ คำว่าเทศน์หยาบ ท่านชำระสิ่งหยาบต่างหาก ที่นี้สิ่งหยาบคืออะไร ก็คือกิเลสนั่นเอง อะไรจะหยาบธรรม ท่านไม่ได้หยาบนะ ความหยาบคือกิเลส ความหนักคือกิเลส เทศน์หนัก ๆ สอนหนัก ๆ ก็เหมือนน้ำชะล้างลงไป ฟาดลงเต็มถึง ๆ ๆ ลงไป เพราะความสกปรกมีมากต้องชะล้างอย่างหนักเลย นี่กิเลสมันก็หาว่าหยาบว่าโลน ตัวมันหยาบโลนมันไม่ให้เตะต้อมัน นี่ภาษาของธรรมตรงเข้าไปเลย มันสกปรกที่ตรงไหนสาดเข้าไปตรงนั้น กิเลสตัวสกปรกมันก็หาเรื่องว่าธรรมนี้สกปรก ตัวมันสกปรกไม่ได้ว่านะ

นี่ละภาษาของกิเลสมันตรงกันข้ามกับธรรม คือความจริงไม่มีกิเลสมีแต่ความ หลอกลวงต้มตุ๋นไปตลอดเลย ส่วนความปลอมไม่มีคือธรรม มีแต่ความจริงล้วน ๆ นี่ละ มันแก็กกันอยู่หรือว่ามันเป็นข้าศึกต่อกัน ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบ ใครมาพูดไพเราะ เพราะพริ้ง หอมหวานชวนฟังอย่างนี้เราเป็นบ้ากับเขาอะ เขาอ่อนน้อมเท่าไรยิ่งหลอกคนได้ สนิท เขาจะไปต้มตุ๋นกันเอาจนหมดไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัว ก็เพราะความหลอกลวงต้ม ตู๋น นิ่มนวลอ่อนหวานไพเราะเพราะพริ้งนั่นเอง ถ้าบอกว่าข้าจะมาต้มแกนะ ใครจะให้ ต้ม พูดอย่างตรงไปตรงมานี้ กิเลสมันไม่ไปอย่างนั้นมันหลอกลวง ถูกต้มเอาเสียจน แผลง

ส่วนธรรมท่านไม่นะ ท่านตรงไปตรงมา ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก จึงเป็น ข้าศึกกันตลอดมาอย่างนี้ อย่างหลวงตาที่เทศน์นี้กับปัจจุบันเลย หลวงตาไม่เคยสะทก สะท้าน ใครจะว่าหลวงตาพูดดูพูดดำ ดูก็ดูเพื่อดี แนะ ก็เป็นธรรมเสีย หรือว่าทำอะไร ก็เพื่อดี สกปรกก็ชำระสิ่งสกปรกต่างหาก ธรรมที่นำมาชำระนั้นไม่ได้สกปรก ธรรมะเป็น ของสะอาดแต่ชะล้างลงไปหาความสกปรกของสัตว์โลก สัตว์โลกมันก็คือความสกปรก แล้วก็ได้แก่กิเลสอยู่ที่สัตว์โลก มันก็หาเรื่องราวเทศน์หยาบไปเสีย ตัวมันตัวหยาบ ๆ มัน ไม่ให้ว่ามันปิด ธรรมต้องตรงไปตรงมาเรียกว่า ภาษาธรรม เมื่อยังเทศน์สอนโลกอยู่ต้อง นำภาษาธรรมออกเทศน์ จะเอาภาษาอื่นมาเทศน์ไม่ได้ ถ้าเทศน์ภาษากิเลสมันก็เป็น กิเลสไปด้วยกัน ไม่เห็นแปลกประหลาดอะไร แล้วชะล้างกิเลสไม่ได้ นอกจากเพิ่มพูน กิเลสเข้าไปเท่านั้น ต้องชะล้างด้วยอรรถด้วยธรรมซึ่งเป็นภาษาตรงไปตรงมานี้เท่านั้น

นี่ละท่านทั้งหลายจำเอานะ เราจะเทศน์อย่างนี้ตลอดไป ให้เทศน์อย่างอื่นไม่ได้ เพราะกิเลสเป็นอย่างนั้น การชะล้างต้องชะล้างด้วยน้ำอย่างนี้ตลอดไปเหมือนกัน คือ ด้วยธรรม เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้นละมันเหนื่อยแล้ว

อ่านและฟังธรรมะหลวงตา วันต่อวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th